

ματα. "Η έκκλησιά—παληά διακοσύχρονη έκκλησιά—μὲ τὸ θαυμό της φως, ἀνοίξει τὶς πόρτες τῆς διάπλατες κατὰ τὴν ἀγορά καὶ τὰ πλατάνια. Τὸ φῶς τοῦ μεσημεριοῦ χύνθηκε μέσα τῆς καὶ ἔλουσε ὡς τὰ βάθεια τῆς τὰ στασίδαι καὶ τὸ εἰκονοστάσι. Τὸ τέμπλο —ἔνα τέμπλο σκαλιστὸ καὶ σπάνιας τέχνης φωτίστηκε καὶ σχημάτισε μὲ τὸν ίσκιο, στὸ σκαλιστατα καὶ τὸ φῶς στὴν ἐπιφάνεια τῶν λουλουδιών καὶ τῶν πουλιών κατὰ σπάνιο καὶ ἔξωτικό.

Χαρούγελασε τάχειλι τῆς Παναγίας, καὶ τοῦ Χριστοῦ ἡ δψη ἵλαρώθηκε κιό *"Αγίαντης μιοσπανός καὶ κοκκαλιάρης* ἔδειξε τὴν ἀστερική του μορφή.

Σέ λιγό ἀκούστηκαν νὰ κατεβαίνουν φωνὲς καὶ φαλμαδίες ἀνάπτες ὄμιλες καὶ μελωδίες. Θαρρεῖς κελχαν σκολάσει τὰ παιδιά τοῦ σκολειοῦ καὶ χύθηκαν στὸν δρόμος καὶ θαρρεῖς πάλι τὰ παιδιά τὰ ίδια παιδιά τραγουδούσαν κανένα τρόπαιο στὴν ἐκκλησιά. Λαός πολὺς κατεβαίνει τραγουδούσαν τὸν κύμα μέσα στὸν στενόδομον, ποὺ ὅσο πλησίας, τόσο μεγάλων τὴ βοή του.

— Κύ—οι—ε λέ—η—σον, Κύ—οι—ε λέ—η—σον ἀκούγεταις φωνές, φωνές γυναικείες, παιδινές φωνές.

Τώρα πιὰ ἔφτανε ἑκάσταρα καὶ μιὰ φωνὴ ψιλὴ ρινόφωνη :

«Ἐκ παντοῖων κινδύνων τοὺς δουλοὺς σου φύλαττε εὐλογημένη Θεοτοκε...»

Μελωδούσεν δὲ καλόγερος μπαίνοντας στὴν ἀγορά. "Ἡθελε νὰ συγκινήσῃ. "Ἐνας καλόγερος κατάκοπος, καταΐδρωμένος καὶ βουτυμένος μέσα στὸ σκονισμένο του ράσο καὶ τὸ χρυσούφαντο πετραζείλι του. Τὸ καλυμάκι του ζητηπήγανό ὡς κατηπάτη ἔκρυψε τὸν πονηρὸ καὶ τὸν ἔδειχνε ἀπὸ κείνους «ποι κάνουν νηστεία καὶ τὸ φασοῦν», (δπως τραγούδησεν ὁ Βηλαράς). Χαρούγελούσε ὄμως κάτω ἀπὸ τὸ παχὺ ἀτυχοῦ μουστάκι του κιδόλι ἔσερε τὴν ιριόφωνή του μελοδία. Καὶ κύτταξεν ἀριστερά καὶ δεξιά τοῦ δρόμου τὶς χριστιανές, ποὺ βγήκαν στὶς ὁδώποτες καὶ τὸν φράχτες γάντικρουσόν μεθ ψυμάτα καὶ κεριά ἀναμένεια τη Χάρη της καὶ τὶς σταύρων μὲ τὸ σταυρὸ στὸ ζέρι.

«Πολλοίς συνιχόμενος πειρασμοὶ...» κ' ἔτρεχεν ὁ ἰδρωτας ἀπὸ τὸ κούτελό του ἀσκούπιστος, ὁ μαρτυρός αὐτὸς ἰδρωτας ἀνάκατος μὲ τὴ σκόνη τοῦ μακροῦ δρόμου.

Καὶ ὅμος ἡ μαρτυρικὴ ἀντὴ πορεία δὲν θὰ τὸν ἔβγαζε ξημαμένο. Καὶ άλιδη ὥδη τούτερων ή χριστιανές, καὶ δίσκους κατάγεμον τὰ τέξεινε τὸ εὐλογημένος πάτερος Αβέρσον τῆς Σενιάς.

Τώρα πιὰ ἡ γοερή πομπή μπήκε στὸν αὐλόγυρο τῆς ἐκκλησιᾶς ποὺ τὴν πρόσομενε όρθιανεκτη καὶ γιορτερή.

Στὴ μέση τοῦ πλήνους καὶ πίσω ἀπὸ τὸν καλόγερο παπά, ἀκολούθουσεν ἡ Παναγία Χρυσοσκεπασμένη μὲ βελούδινα πέπλα καὶ κεντητά, κρατιμένη ἀπὸ κέραια ἀμέτορτη κορτισῶν, ποὺ κολλημένα τὸν πά στάλλο σκονισμένα καὶ ἰδρωμένα, ἀλλα τὴν κρατοῦσαν κι' ἀλλα τὴν ἔψαναν. Διὸ δρόει πορεία μὲ τοῦ ἥλιου τὸ κάμα καὶ τὴ σκιά τῆς Παναγίας!

— Κύ—οι—ε λέ—η—σον, Κύ—οι—ε λέ—η—σον, κραύγαζε γοερά τάκιπτο πλήνος τῶν παιδῶν.

«Οπός οὖταν τὸ κοπάδι τάρονιά τὰ βρίσκεται μέσα στὸν κάμπο ἡ μπόρα καὶ σωράζονται μουσκεμένα τὸν πά στάλλο ζητώντας καταφυγὴν μὲ τὰ κεφάλια σκυψτά, ἔτος καὶ τὸ μεγάλο αὐτὸν κοπάδι τοῦ γυναικόσομου χτυπημένον ἀπὸ τὴν θύελλα τῆς πλάτης καὶ τῆς δεισιδαιμονίας οίχτηκε μέσ' στὸν αὐλόγυρο, ἡλιοδαμένον, διψασμένον, σκονισμένον, τρουδουρισμένον ἀπὸ τὸν κάματο τῆς ἀμφοτελικῆς αὐτῆς πορείας. "Ομως *"ἄλγενη* μὲν ἡ πρᾶξις ἀλλὰ γλυκὺς ὁ παράδεισος." Τί ήτανε μιὰ τέτοια *"πορεία"* μπροστὰ στὸ ἄγγισμα καὶ τὸ βατυαγά της εἰκόνος;

Στρωμάχνεται τῷρα ἡ πομπὴ στὶς ὁδῶθυρες τοῦ νάρθηκα. "Η ἀγορά δῆλη σειστηκε καὶ αἱλεψε στὸ πέρασμα τῆς πομπῆς. Μιὰ βοή σαν ἔνας σεισμός ἀπλώθηκε καὶ στὴν ἐκκλησία μέσα κι' ὅξω. Τὸ γνωκολόγιο χύθηκε νὰ πιάσει στασίδαι, θέσην νὰ σταθῇ καὶ σειρά νὰ προσκυνησῃ.

Τὸ τριπόδι ποὺ ὑπὲρ διαβάζει τὸ μεγάλο βαγγέλιο τῆς Μεγαλοπέπτης δέχτηκε συγκλονιούμενο τὴν ἄγια εἰκόνα τὴν θαυματουργὴ καὶ τὴν εὐθρέγετο. Τὸ μάτι της χύνθηκε σ' δλῶν τὰ πρόσωπα, δλῶν τοὺς κυττά καὶ τοὺς περιλούνες μὲ τὴν ἄχειρα την η τη ματιά της. Τρέμουν πόδια καὶ λύνονται γόνατα. Φόδος *"συνεχεία τὶς ψυχῆς ὅλων.* Καὶ ὁ καλόγερος πάντα πλάγι της τὴν παραστεκει καὶ τὴν διαφεντεύει. Αστράφει τὸ μάτι του δπως ἀστράφει τὸ σμαράγδινο δαχτυλίδι ποὺ στέκει καρφωμένο στὰ μαλλιά ἀπάνω τῆς Παναγίας.

Τάπομεσήμερο θὰ ψαλλότανε τὸ *"εὐέλαιο"* καὶ ἡ *"παραβάληση"* καὶ *"θά περιέλθει ὃ δλῶνος ὑπὲρ τῆς θαυματουργοῦ καὶ ὁχειροποιήτου εἰ κόνος"* δπως είλεται στὸν πλήνη δὲ λιγόρεος μὲ δυνατή φωνή, πάντα ἔχοντας στὸ νοῦ ποάς εἰδὲν τὴν γιαφήραζομένος ἐν τῷ ναῷ τραφήσται.

Τώρα ὁ ἄγιος πατέρας στεκάμβνος δρόμος πλάγι στὸ τριπόδι, ποὺ κρατεῖ τὴν εἰκόνα τρεμάμενον ἀπὸ τὰ σπρωξίματα *"διασταυρώνει*

τὸ μέτωπο τὰ πλήθεια στὸ πρῶτο προσπέρασμά τους νὰ χιρετήσουν τὴν εἰκόνα μισοσκεπασμένη ποὺ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ θολά της πολύχρονα χρώματα, δὲν κουράζεται νὰ κυττά δλους μὲ τὴν πύρινή της ματιά, —άμαρτωλονς καὶ δικαίους.

***

Δυὸς μέρες ἡ ἐκκλησία δὲν ἔκλεισε τὶς θύρες της. Τὸ πραὶ παράληση καὶ τάπογεμενα εὐέλαιο. Τάποραδο δένηται κατεύθεια δόνυχτα. 'Ο καλό—ηρος πάτερος Αβέρσοιος μὲ τὰ πονηρὰ μάτια καὶ καλυμματικὸν ως τὸ τόφτιδι, σὰν *"ξύλινο πάντη ἀκαρπὸν στάμπεται τοῦ Κυνηγίου"* πούτε κι ὁ Βηλαρᾶς, συχνὰ ἀδειάζει τὸ δίσκον κενόντας τὸν μέσα στὸ δίπλιο μαντῆλη τον—ένα καλογερικό μαντῆλη ἀπέραντο καὶ κατανθύσιμον μέσα καὶ ζούδια σταμπωτά, ποὺ τὸσερε μέτ' ἀπὸ τὸν κόφιο του καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ἀντερί του, διπλωμένο μπροστὰ στὸ στήθος.

Τὸ θυνάρι τῆς μέσης του ἀπὸ βελοὶ δο κόκκινο κεντιμένο ἀπὸ κάποιας φιλόθηροκης κεντίδια, κρατοῦσε πάνω στὴν κουλιά του τὸ βάρος *"τῶν εἰσφορῶν."*

— Εὐλόγημενος χριστιανός, καὶ ολίγον λάδι ἔχει ἀνάγκην ἡ χάρη της, βροντοφωνώντος συνχνά πυκνά στὰ πλήθεια.

— Ετοί ἡ ἀκαταμάχητη πάτη τῶν χριστιανῶν τοῦ χωριοῦ. 'Η ἀνάγκης τῆς Παναγίας πλιά θαρυστούσαν μέσα στὰ λάδι...

***

Μιὰ ἀρμαθιά ἀπὸ παιδιά τοῦ χωριοῦ, σωστὴ ἀλυσσίδα, φώναζε γοερά καὶ κλαψιάρκα, πηγαδιάς τας μπροστὰ στὴν καινούργια λιτανεία, ποὺ κατέβαινε τὸν κατήφορο τὸ καλντερίου τὴν ὥρα πονηριαναν ἀπὸ τὴν βούλη την ἔκκλησά, —Κύ—οι—ε λέ—η—σον.

— Η καμπάνες βαρυοχτυπούσαν μέσα στὰ λάδι...

***

Μιὰ ἀρμαθιά ἀπὸ παιδιά τοῦ χωριοῦ τοῦ καλόγερος στὸ ματέριο λιγωμένο ράσο τοῦ καλόγερον τὸ πετραζείλι του, κρατοῦσε τὸ στανὸ στὸ χέρι πηγαδιάς τους. "Ἐτοί βγαλμένος θαρρεῖς ἀπὸ τὰ βασινιστήρια τῆς κολάσεως, μὲ μάτια θολωμένα, προχωροῦσε χαμένος πότε καὶ πότε φανερός μέσα στὰ θυμάτα καὶ τὰ θυμιατήρια καὶ τὶς μυρωδιές τους καπνούς.

— Κύ—οι—ε λέ—η—σον...

Πίσω του ἀκολουθούσαν ἄδειλα κ' οἱ παπάδες τοῦ χωριοῦ φορεμένοι τὰ τιμφάτια τους μὲτα τοῦ ματέριο λιγωμένο ράσο τοῦ καλόγερον τὸ πετραζείλι του, κρατοῦσε τὸ στανὸ στὸ χέρι πηγαδιάς τους. "Ἐτοί βγαλμένος πονηρούς την δύνη την διανίστανε, τὸν παντανάκιαν μέσα τους τοὺς. "Ο θεομπατάχης ξεζούμασε τοὺς χριστιανούς, τί θὰ μεινή για μᾶς;

— Η ἀρχή της συνοδείας κατέβαινε τὰ καλντερίμια καὶ πήγαινε κατὰ στὴ ορειατική καὶ ἀκόμα οὐδὲ τὴν αὐλόγυρη τῆς ἔκκλησας.

— Μέσω στὸ βούητο τῆς πομπῆς χάθηκε καὶ τὸ τραγοῦδι τῶν νεοῦ πονηρούς πονηρούς πονηρούς την καρδιά καὶ καθάρια, πάλε καὶ τοῦ τείτζικου τὸ φώναγμα.

Περιφραγμένη ἀπὸ τὰ βάτα, σὰν κάστρο, ἀκολούθωμοντος σκεπασμένη ἡ Παναγία στηριγμένη σὲ χίλια χέρια, ποὺ τὴ βιστούσαν, τὴν ἄγγικαν, τὴν ἔψαναν καὶ ὡρέγονταν νὰ τὴν ἀγγίξουν, κέρια κορτισῶν, κέρια παντερεμάνων νινύφων κέρια, κέρια γκαστρομένων. Τὴν πόρεπταν σὲ γειτονικὸ χωρίο καὶ θαρρεῖς ηδελε τὸ πλήνης νὰ τῆς πάρῃ δλῆη τὴ δύναμη της, δλῆη τὴ χάρη. Κοντοβάδιζε καὶ κοντοστεκότανε ἡ πομπή.

— Καὶ ὑπὲρ τοῦ πονηρούς πονηρούς πονηρούς...

— Καὶ πάλι λίγο:

— Καὶ ὑπὲρ τοῦ δωρητήρηνος ήματος...

***

— Αντίκρυν τώρα φάνηκε τὸ βουναλάκι, πιὼν, ἀν τὸ ἀνηφόριζες καὶ τὸ πρωσπερνούσες, εμπαινεῖς πιὰ στὸ σύνορο τοῦ ἀλλού χωριού.

Τὰ υπόδεινα κρεμασμένα στὴν κατηφορά τῆς βουνονταλαγίας σκεπάζεται μὲ τὶς φυλλωσίδες τους στὸ δρομαλάκι —τὸ μονοπάτι, ποὺ σκαρφάλωνε καὶ κανότανε καὶ πάλι φωνότανε καὶ τέλους έσβησε πιάστην τὰ βάτα καὶ τὰ βράχια.

Χαμηλὰ τὸ βάραθρο βυθιζότανε ἀπότομα. Μικροπλατάνια δῶ καὶ κειτούμενες πρασίνικαν καὶ ορέματα, δὲν δύνεται τὶς δύο αἱρετομάτες, *"Ἄγιοι Παναγίτσα μον."* 'Η χάρη σου μαζί μας καὶ σταυροποητήστανε.

— Κι' ἀρχεψε ἡ λιτανεία τὸν κατήφορο. Πάντα ἡ ψαλμοδίες δὲν πιάνεν. "Οσες γηρές κι' ἀνήμπορες στράφηκαν ξοπίσω στὸ χωρίο: —"

— "Αἴ τοι καλό, Παναγίτσα μον. —"

— "Η χάρη σου μαζί μας καὶ σταυροποητήστανε.

— Πάντα ἀκούεις ουδικά. Κύ—οι—ε λέ—η—σον. 'Η χαρά τῶν παιδῶν, γιομάτων ἔνθε μένος δὲν δύνεις καὶ καλούσατο τὴν ἀλλη φωνή.

(Τὸ τέλος στὸ προσεχές).

